

pulaa. Mansholt määräsi kaikkein tärkeimmille tuotteille vähimmäishinnat sekä otti käyttöön tuontiverot ja vientituet. Mansholt pyrki lisäämään tuottavuutta tukemalla tutkimukseen ja koulutukseen suunnattuja investointeja sekä edistämällä maatilojen yhdistymistä isommiksi ja tehokkaammiksi yksiköiksi.

Yhteinen maatalouspolitiikka Euroopalle

Mansholt kannatti vankumattomasti liittovaltiomallia ja haaveili myös Euroopan yhteisen maatalouspolitiikan luomisesta. Vuonna 1950 Mansholt laati suunnitelman Euroopan yhteisistä maatalousmarkkinoista, joilla olisi ylikansallinen hallintorakenne. Suunnitelma oli kuitenkin aikakaudellaan liian kunnianhimoinen ja epäonnistui. Suunnitelma otettiin myöhemmin uudelleen esille, ja se antoi mallin Euroopan talousyhteisön maatalouspolitiikalle.

Toimittuaan kaksitoista ja puoli vuotta ministerinä Mansholt sai tilaisuuden viedä eteenpäin suunnitelmiaan yhteisestä maatalouspolitiikasta, kun hänet vuonna 1958 nimitettiin Euroopan komission ensimmäiseksi maatalouskomissaariksi. Vuonna 1957 solmitulla Rooman sopimuksella perustettiin Euroopan talousyhteisö ja määrättiin Euroopan yhteismarkkinoiden luomisesta kolmessa vaiheessa, joista kukin kestäisi neljä vuotta. Monet pitivät kaksitoistavuotista suunnitelmaa liian kunnianhimoisena ja arvelivat sen epäonnistuvan. Tämä päti erityisesti maatalousalalle suunniteltuihin toimenpiteisiin, joita vastustettiin voimakkaasti. Mansholt säilytti kuitenkin optimistisuutensa ja ryhtyi töihin. Mansholtin suunnitelmana oli ottaa käyttöön suorien tukien järjestelmä viljely-kasveille ja viljelykelpoiselle maalle, hintatukimekanismi, jossa tuotteille taattaisiin vähimmäishinnat, sekä tullimaksut ja tuontikiintiöt tietyille kolmansista maista tuotaville tuotteille. Näin voitaisiin lisätä maatalouden tuottavuutta, jotta kuluttajat saisivat jatkuvasti edullista ruokaa, sekä varmistaa Euroopan maatalous sektorin toimintakyky.

Mansholt-suunnitelma

Maanviljelijät ja heidän poliittiset edustajansa vastustivat aluksi Mansholtin suunnitelmia. He nimittäin pelkäsivät, että yhteinen lähestymis-tapa olisi uhka heidän elinkeinolleen ja

että vain suuret maatilat selviytyisivät muutoksesta. Yhteisen maatalouspolitiikan tiellä oli monia esteitä, mutta Mansholt jatkoi sinnikkäästi työtään. Vuonna 1968 komissio vihdoinkin julkaisi muistion yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisesta, jota kutsuttiin myös Mansholt-suunnitelmaksi. Suunnitelman perusajatus oli, että maanviljelijöiden oli nykyaikaistettava toimintaansa, jotta maatalous voisi kukoistaa. Siten voitaisiin taata tuottavuus ja eurooppalaisista viljelijöistä tulisi omavaraisia.

Maatalouspolitiikan alkuperäisessä tavoitteessa onnistuttiin erinomaisesti: Euroopan omavaraisuus parani elintarvikkeiden alalla. Maatalouspolitiikan on kuitenkin täytynyt 50-vuotisen olemassaolonsa aikana käydä läpi suuria muutoksia sopeutuakseen uusiin aikoihin. Tullessaan 1970-luvulle yhteisessä maatalouspolitiikassa oli onnistuttu niin hyvin, että maataloustuotteista oli usein jopa ylitarjontaa. 1970-luvulla Mansholt alkoi voimakkaasti ajaa ympäristönsuojelua keskeisenä osana maatalouspolitiikkaa. Hän toimi komission varapuheenjohtajana vuosina 1958–1972 ja komission neljäntenä puheenjohtajana vuosina 1972–1973.

Mansholtin tavoitteena oli, etteivät eurooppalaiset joutuisi enää koskaan kokemaan samankaltaista karmaisevaa nälänhätää kuin toista maailmansotaa seuraavana talvena oli koettu. Mansholtin suunnitelman ansiosta Euroopan maatalous saavutti uudelleen omavaraisuuden ja alkoi kukoistaa ennennäkemättömän nopeasti.

Itsekin innokas maanviljelijä Mansholt viitoitti maatalouskomissaarina tietä yhteiselle maatalouspolitiikalle.